

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาความต้องการพัฒนาบุคลากร และการได้รับการตอบสนองความต้องการพัฒนาบุคลากรของครู โรงเรียนเอกชนระดับอนุบาลในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งตะวันออก ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิจัย ดังมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างแบบสอบถาม
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ครู โรงเรียนเอกชนระดับอนุบาลในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งตะวันออก จาก 128 โรงเรียน จำนวน 1,358 คน แบ่งเป็นแต่ละจังหวัดดังนี้

จังหวัดชลบุรี มีโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับอนุบาลในอำเภอเมือง จำนวน 34 โรงเรียน โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับอนุบาลนอกอำเภอเมือง จำนวน 52 โรงเรียน รวม 86 โรงเรียน มีจำนวนประชากร 933 คน

จังหวัดฉะเชิงเทรา มีโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับอนุบาลในอำเภอเมือง จำนวน 8 โรงเรียน มีโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับอนุบาลนอกอำเภอเมือง จำนวน 11 โรงเรียน รวม 19 โรงเรียน มีจำนวนประชากร 198 คน

จังหวัดระยอง มีโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับอนุบาลในอำเภอเมือง จำนวน 12 โรงเรียน มีโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับอนุบาลนอกอำเภอเมือง จำนวน 11 โรงเรียน รวม 23 โรงเรียน มีจำนวนประชากร 227 คน

รวมมีโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับอนุบาลในอำเภอเมืองจำนวน 54 โรงเรียน และโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับอนุบาลนอกอำเภอเมืองจำนวน 74 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มประชากรแบบหลายชั้นโดยดำเนินการต่อไปนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง สุ่มแบบแบ่งชั้นโดยกำหนดหน่วยสุ่มเป็น โรงเรียนในเขตอำเภอเมือง ของแต่ละจังหวัด สุ่มออกมา 50 % จังหวัดชลบุรีได้ 17 ฉะเชิงเทรา ได้ 4 และระยองได้ 6 รวมได้กลุ่มประชากร โรงเรียนในเขตอำเภอเมือง 27 โรงเรียน และสุ่มโรงเรียนนอกเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรีได้ 26 โรงเรียน ฉะเชิงเทราได้ 6 โรงเรียน และระยองได้ 6 โรงเรียน รวมได้กลุ่มประชากรโรงเรียนนอกเขตอำเภอเมือง 38 โรงเรียน รวมประชากรทั้งสิ้น 65 โรงเรียน (ดูตารางที่ 1 ประกอบ) กำหนดแจกแบบสอบถามให้โรงเรียนละ 5 คน รวมแบบสอบถามที่ส่งให้กลุ่มเป้าหมายจำนวน 325 คน

ตารางที่ 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัด	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง			
	ในเมือง	นอกเมือง	ในเมือง		นอกเมือง	
	(โรงเรียน)	(โรงเรียน)	โรงเรียน	คน	โรงเรียน	คน
ชลบุรี	34	52	17	85	26	130
ฉะเชิงเทรา	8	11	4	20	6	30
ระยอง	12	11	6	30	6	30
รวม	54	74	27	135	38	190
รวมทั้งสิ้น				325		

ขั้นตอนที่สอง ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีจับฉลากรายชื่อโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความต้องการพัฒนาบุคลากรและการได้รับการตอบสนองในการพัฒนาบุคลากรของครูโรงเรียนเอกชนระดับอนุบาล ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งตะวันออก โดยจำแนกตามที่ตั้ง วุฒิกการศึกษา และประสบการณ์ แบบสอบถามนั้นแบ่ง เป็น 2 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพเกี่ยวกับวุฒิกการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และที่ตั้งของโรงเรียนที่ทำงาน
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาบุคลากรของครูและการได้รับการตอบสนองความต้องการพัฒนาบุคลากรของครู 10 ด้าน คือ การปฐมนิเทศบุคลากรใหม่ การศึกษาดูงานไปพร้อมกับการปฏิบัติงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ

การประชุม การระดมความคิด การมอบหมายงานพิเศษ การสนับสนุนให้ศึกษาต่อการหมุนเวียนตำแหน่ง การฝึกอบรมระยะสั้น และการจัดทัศนศึกษา โดยกำหนดค่าน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ตามวิธีการของ ลิเกิร์ต ดังนี้

มีความต้องการและได้รับการตอบสนองความต้องการมากที่สุด	ระดับคะแนน	5
มีความต้องการและได้รับการตอบสนองความต้องการมาก	ระดับคะแนน	4
มีความต้องการและได้รับการตอบสนองความต้องการปานกลาง	ระดับคะแนน	3
มีความต้องการและได้รับการตอบสนองความต้องการน้อย	ระดับคะแนน	2
มีความต้องการและได้รับการตอบสนองความต้องการน้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1

การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร วารสาร หนังสือ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากร โดยอาศัยกรอบแนวคิดที่ได้จากกระบวนการพัฒนาบุคลากรตามแนวคิดของแคสแตเตอร์ (Castetter, 1992, p. 279) และแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ (2527, หน้า 116-117) มาเป็นกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอให้ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ และแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วตามคำแนะนำของประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งมีประสบการณ์ ด้านการพัฒนาบุคลากรหรืออบรมบุคลากร โรงเรียน ตรวจสอบและให้ข้อคิดเห็นเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ประกอบด้วย

3.1	ดร. นवलจง	จันทร์แจ่ม	อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
3.2	ผศ. ดร. เสรี	ชัดเข้ม	อาจารย์ภาควิชาวิจัยและวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี
3.3	ดร. จิรา	จันทร์กระจ่าง	ข้าราชการบำนาญ คณะศึกษาศาสตร์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โรงเรียนต้นตารักษ์ จังหวัดชลบุรี
3.4	นางศศิธร	สุขศิริ	ผู้อำนวยการโรงเรียนสมคิดวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
3.5	นายเพ็ญเดช	เดชสุภา	ผู้อำนวยการโรงเรียนแสนสุขศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

4. เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบแล้วมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับประธานควบคุมวิทยานิพนธ์

5. นำแบบสอบถามที่ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความเชื่อมั่น ซึ่งเป็นครูในโรงเรียนเอกชนระดับอนุบาล ในจังหวัดชลบุรี จะเชิงทรา และระยอง จังหวัดละ 2 โรงเรียน โรงเรียนละ 5 คน รวมจำนวน 30 คน โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient alpha)

6. นำแบบสอบถามที่ได้ไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows ได้ค่าความเชื่อมั่นด้านความต้องการ .97 ส่วนด้านการได้รับการตอบสนองความต้องการ ได้ค่าความเชื่อมั่น .90

7. เมื่อได้ค่าความเชื่อมั่นตามหลักการวิจัยแล้วจึงได้ทำการส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในระดับอนุบาลตอบแบบสอบถาม

2. เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนที่ดี และมีความหลากหลาย ผู้วิจัยจึงได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยจัดส่งให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 75 โรงเรียน พร้อมซองติดแสตมป์ ส่งถึงผู้วิจัย จำนวน 375 ฉบับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะเวลา 1 เดือน คือตั้งแต่วันที่ 5 มีนาคม 2546 ถึง 5 เมษายน 2546

4. เมื่อครบกำหนดแล้ว ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 336 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.60 ของแบบสอบถามที่จัดส่งทั้งหมด

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์เท่านั้น และจัดหมวดหมู่ของข้อมูล เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการและการได้รับการตอบสนอง ความต้องการพัฒนานุเคราะห์ของครู โรงเรียนเอกชนระดับอนุบาล ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่ง ตะวันออก ด้วยสถิติ ค่าร้อยละ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบตามที่ตั้ง

วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ การเปรียบเทียบจะใช้ t-test และ F-test ตามลำดับ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม และการแปลความหมายของคะแนน กำหนดไว้โดยแบ่ง ออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการพัฒนาบุคลากรของครู โรงเรียนเอกชนระดับอนุบาล ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งตะวันออก เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ให้คะแนนแต่ละข้อตามมาตราส่วนประมาณค่าของแต่ละข้อ การแปลความหมายของคะแนนเป็นการวิเคราะห์เพื่อที่จะได้ทราบว่า ความต้องการและการได้รับการตอบสนองการพัฒนาบุคลากรของครู โรงเรียนเอกชนระดับอนุบาลในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งตะวันออก อยู่ในระดับใด โดยยึดเอาคะแนนเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวชี้วัดดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึงมีความต้องการหรือได้รับการตอบสนองมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึงมีความต้องการหรือได้รับการตอบสนองมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึงมีความต้องการหรือได้รับการตอบสนองปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึงมีความต้องการหรือได้รับการตอบสนองน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึงมีความต้องการหรือได้รับการตอบสนองน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานได้แก่

1.1 ร้อยละ (percent) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับที่ตั้ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์

1.2 ค่าเฉลี่ย (mean) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับที่ตั้ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และข้อมูลรายด้าน

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

2.1 ความต้องการพัฒนาบุคลากรของครู โรงเรียนเอกชนระดับอนุบาล ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งตะวันออก จำแนกตามที่ตั้ง แตกต่างกัน ใช้ t-test

2.2 ความต้องการพัฒนาบุคลากรของครู โรงเรียนเอกชนระดับอนุบาล ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งตะวันออก จำแนกตามวุฒิการศึกษา แตกต่างกัน ใช้ one-way ANOVA เมื่อผลการทดสอบมีนัยสำคัญ จะทำการทดสอบรายคู่ด้วย LSD (least significant difference)

2.3 ความต้องการพัฒนานุเคราะห์ของครูโรงเรียนเอกชนระดับอนุบาล ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งตะวันออก จำแนกตามประสบการณ์ แตกต่างกัน ใช้ one-way ANOVA เมื่อผลการทดสอบมีนัยสำคัญ จะทำการทดสอบรายคู่ด้วย LSD (least significant difference)

2.4 การได้รับการตอบสนองความต้องการพัฒนานุเคราะห์ของครูโรงเรียนเอกชนระดับอนุบาลในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งตะวันออก จำแนกตามที่ตั้ง แตกต่างกัน ใช้ t-test

2.5 การได้รับการตอบสนองความต้องการพัฒนานุเคราะห์ของครูโรงเรียนเอกชนระดับอนุบาลในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งตะวันออก จำแนกตามวุฒิการศึกษา แตกต่างกัน ใช้ one-way ANOVA เมื่อผลการทดสอบมีนัยสำคัญ จะทำการทดสอบรายคู่ด้วย LSD (least significant difference)

2.6 การได้รับการตอบสนองความต้องการพัฒนานุเคราะห์ของครูโรงเรียน เอกชนระดับอนุบาลในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งตะวันออก จำแนกตามประสบการณ์ แตกต่างกัน ใช้ one-way ANOVA เมื่อผลการทดสอบมีนัยสำคัญ จะทำการทดสอบรายคู่ด้วย LSD (least significant difference)